

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii dla uczniów szkół podstawowych
województwa kujawsko-pomorskiego**

Etap szkolny – data: 17. 10. 2018 r.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu na **TEŚCIE** i **KARCIE ODPOWIEDZI** swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. **Nie wpisuj** swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 8 stron i zawiera 20 zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj w **KARCIE ODPOWIEDZI** długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **60 minut**.

ZADANIE I (0 – 5 p.) Przyjrzyj się ilustracjom przedstawiającym różne rodzaje pisma, które powstało w starożytności i uzupełnij zdania znajdujące się poniżej. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz zakończenia poszczególnych zdań.

A	B	C
		
<p>Zródło: http://www.maximus.pl/test/historia__test_maturalny_20062c_poziom_podstawowy2c_cz._i-547.html</p>		<p>Zródło: http://whk.up.krakow.pl/pis_grec.html</p>

1. Najstarsze pismo przedstawiono na ilustracji
2. Pismo alfabetyczne przedstawiono na ilustracji
3. Na tabliczkach wykonanych z gliny pisano pismem przedstawionym na ilustracji
4. Pismem przedstawionym na ilustracji A posługiwano się w państwie
5. Podstawą stworzenia cyrylicy stało się pismo przedstawione na ilustracji

ZADANIE II (0 – 5 p.) Rozwiąż krzyżówkę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI, wpisz hasła związane ze starożytną Grecją.

1. Córka Zeusa, bogini mądrości, jej atrybutami, jako patronki wojny sprawiedliwej były tarcza i włócznia.
2. Najważniejszy z bogów greckich, władca innych bóstw oraz ludzi, jego atrybutem był piorun.
3. Bóg słynący z urody, sprawował opiekę nad sztuką, jego atrybutem była lira.
4. Słynny filozof, był uczniem Sokratesa, uważał, że świat składa się z materii oraz idei.
5. Syn Zeusa, grecki heros, który za popełnioną wcześniej zbrodnię musiał wykonać 12 trudnych prac.

ZADANIE III (0 – 5 p.) Przeczytaj uważnie poniższy tekst i korzystając z informacji w nim zawartych oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

Tablica I

1. Jeśli ktokolwiek pozwie człowieka przed sąd, ten zobowiązany jest stawić się. Jeśli pozwany uchyla się, niech pozywający przywoła widzów na świadków i niech przyprowadzi go siłą.

Tablica III

1. Ten, który przyznał się do zadłużenia, albo też ten, przeciw któremu ogłoszono orzeczenie, będzie miał trzydzieści dni na zapłatę. Po tym terminie można przymusowo zniewolić jego osobę.

Tablica V

1. Kobiety niechaj pozostają pod opieką, nawet wówczas, gdy osiągnęły pełnoletniość.

Tablica VIII

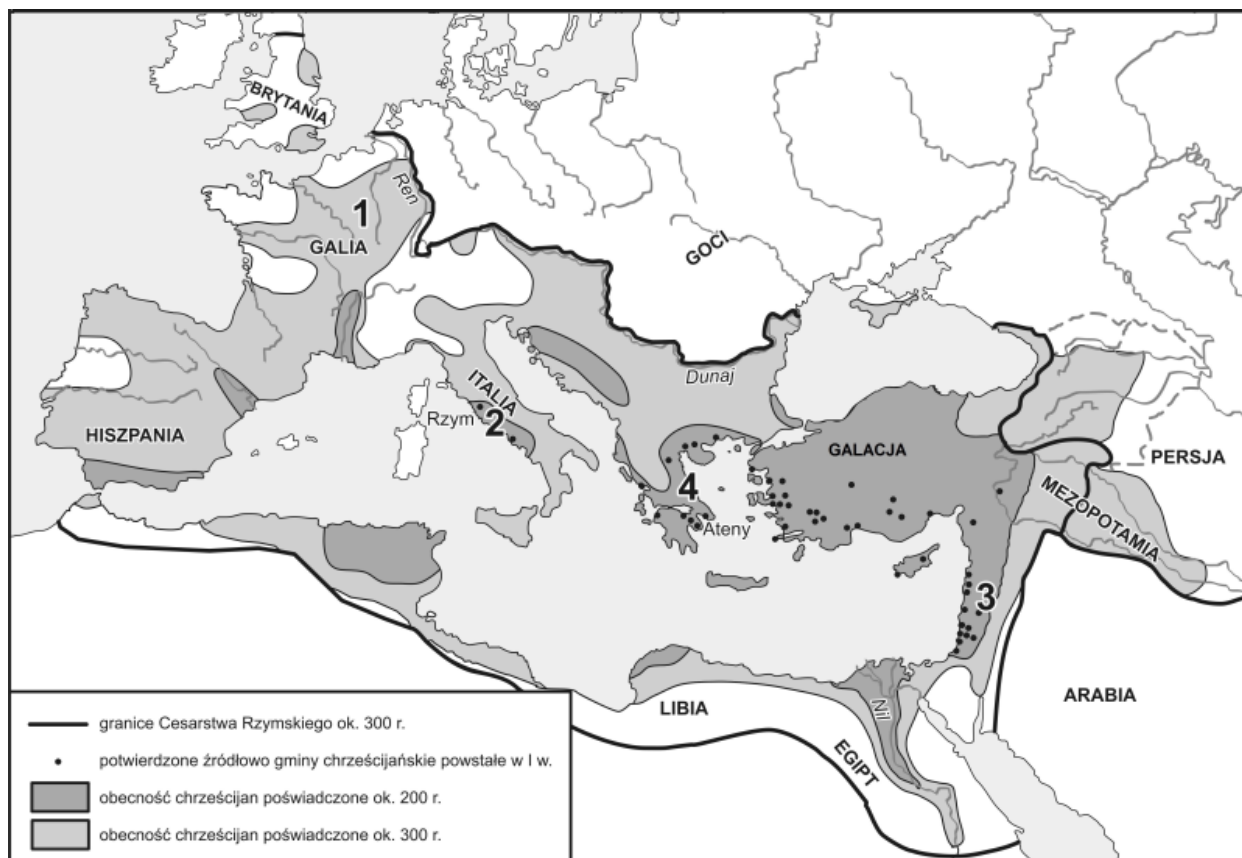
2. Jeśli ktoś okaleczył kończynę drugiej osobie i nie ułożył się z poszkodowanym, ten ma prawo do zemsty. Jeśli ktoś złamał kość człowiekowi wolnemu swą ręką, albo drewnianą pałką, niechaj zapłaci karę w wysokości trzystu monet, jeśli zaś złamał kość niewolnikowi, zapłaci sto pięćdziesiąt.

Tablica XI

1. Nie wolno zawierać małżeństw między patrycjuszami a plebejuszami.

Źródło: <https://www.imperiumromanum.edu.pl>

ZADANIE IV (0 – 5 p.) Przeanalizuj poniższą mapkę, a następnie wpisz prawidłowe odpowiedzi na pytania znajdujące się pod mapką w KARCIE ODPOWIEDZI.

Źródło: <http://bnd.ibe.edu.pl/tool-page/461>

1. Jezus Chrystus prowadził działalność na obszarze oznaczonym cyfrą:
 - A. 1,
 - B. 2,
 - C. 3,
 - D. 4.
2. W którym wieku powstała gmina chrześcijańska w Rzymie?
 - A. I w. p.n.e.
 - B. I w. n.e.
 - C. II w. n.e.
 - D. III w. n.e.

3. Na które pytanie pozwala odpowiedzieć ta mapa?
- Dlaczego Goci nie przyjęli chrześcijaństwa?
 - W którym wieku chrześcijaństwo dotarło na ziemie polskie?
 - Gdzie chrześcijaństwo pojawiło się najpierw: w Hiszpanii czy w Galacji?
 - Kiedy miały miejsce prześladowania chrześcijan w Imperium Rzymskim?
4. Podaj nazwy dwóch terenów (prowincji) we wschodniej części Cesarstwa Rzymskiego, oprócz Galacji, w których powstały gminy chrześcijańskie w I wieku n.e.

ZADANIE V (0 – 5 p.) Rozstrzygnij, które z poniższych zdań jest prawdziwe, a które fałszywe. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowo „prawda”, jeśli uważasz, że zdanie jest prawdziwe lub słowo „fałsz”, jeśli uważasz, że zdanie jest fałszywe.

- Święty Benedykt utworzył swój zakon w IV wieku.
- Klasztor na Monte Cassino był siedzibą zakonu dominikanów.
- Pierwszy zakon żebraczy utworzył święty Franciszek.
- Pomieszczenia, w których mnisi przepisywali księgi nazywały się skryptoriami.
- Cystersi wiedli pustelniczy tryb życia.

ZADANIE VI (0 – 5 p.) W okresie średniowiecza powstały zakony rycerskie. Przeczytaj informacje o trzech z nich połącz je z nazwami zakonów. Odpowiedz również na dwa pytania znajdujące się pod tabelą. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz litery.

1. KRZYŻACY	A. To inaczej bracia Zakonu Ubogich Rycerzy Chrystusa i Świętyni Salomona założonego w 1119 roku.
2. JOANNICI	B. Członkowie Zakonu Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie założonego w 1190 roku.
3. TEMPLARIUSZE	C. Członkowie Zakonu Szpitalników Świętego Jana z Jerozolimy założonego w 1113 roku.

W czasie trwania jakich wydarzeń powstały te zakony?

Który z zakonów został rozwiązany z inicjatywy króla Francji Filipa IV Pięknego?

ZADANIE VII (0 – 4 p.) Przeczytaj poniższe zdania i wybierz ich poprawne zakończenia. W tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednie informacje.

1.	Wyprawy Krzysztofa Kolumba miały miejsce:	przed wydaniem dzieła Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”.
		po wydaniu dzieła Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”.
2.	Krzysztof Kolumb umierał przekonany, że:	odkrył „Nowy Świat”.
		dopłynął do Azji Wschodniej (Indii).
3.	Statek widoczny na ilustracji A to:	triera.
		karawela.
4.	Trasę wyprawy Kolumba przedstawia mapa na ilustracji:	B.
		C.

A	B	C
		
<p>Źródło: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Kolumb-Krzysztof;3924060.html#prettyPhoto</p>	<p>Źródło: http://edudu.pl/sciaga-wielkie-odkrycia-geograficzne--europejska-potega-kolonialna,b4ce72d7739202324cd4</p>	

ZADANIE VIII (0 – 5 p.) Poniżej wypisano 15 słów (wyrażeń), które tworzą pięć logicznych skojarzeń. Do KARTY ODPOWIEDZI dopisz odpowiednie wyrażenia, aby powstały chronologicznie uporządkowane ciągi (np. ojciec → syn → wnuk).

*suzeren * luteranizm * płodozmian * styl gotycki * osada * wasal * trójpolówka * miasto *
 * styl romański * judaizm * metoda wypaleniskowa * senior * gród * chrześcijaństwo * styl barokowy *

ZADANIE IX (0 – 6 p.) Z jakimi wydarzeniami mają związek dni, w których święta narodowe obchodzą: Francuzi – 14 lipca; Amerykanie – 4 lipca? Podaj rok i wydarzenia związane z tymi datami. Oblicz, ile lat upłynęło od tych wydarzeń do obecnego roku (2018). Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI.

ZADANIE X (0 – 6 p.) Uzupełnij poniższy tekst dotyczący panowania pierwszych Piastów. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz brakujące informacje.

Książęta z dynastii Piastów wywodzili się z plemienia (1) Pierwszym historycznym władcą Polski był (2) Ożenił się on z księżniczką (3) i z rąk biskupów czeskich przyjął w roku (4) chrzest. Zapoczątkowało to proces krzewienia chrześcijaństwa w Polsce. W 968 roku utworzono pierwsze biskupstwo w (5) Powstanie arcybiskupstwa w (6) ogłoszono w czasie zjazdu gnieźnieńskiego.

ZADANIE XI (0 – 4 p.) Przeczytaj uważnie poniższy tekst i korzystając z informacji w nim zawartych oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

„Albowiem na przybycie cesarza przygotował przedziwne (wprost) cuda; najpierw hufce przeróżne rycerstwa, następnie dostojników rozstawił jak chóry na obszernej równinie, a poszczególne z osobna stojące hufce wyróżniała odmienna barwa strojów. (...)Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo, cesarz rzymski zawołał w podziwie: „Na koronę mego cesarstwa! To, co widzę, większe jest, niż wieść głosiła!” I za radą swych magnatów dodał wobec wszystkich: „Nie godzi się takiego i tak wielkiego męża, jakby jednego spośród dostojników, księciem nazywać lub hrabią, lecz (wypada) chlubnie wynieść go na tron królewski i uwieńczyć koroną”. A zdjęwszy z głowy swój diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława(...)”

Źródło: <http://www.law.uj.edu.pl/~khpp/fontesu/gall.htm>

ZADANIE XII (0 – 6 p.) Przeczytaj uważnie fragment żartobliwego wiersza o Kazimierzu Wielkim. Następnie w KARCIE ODPOWIEDZI podaj rok i nazwę miasta, w których miały miejsce te wydarzenia.

FRAGMENT I (...) *Tak to sprytnie sobie radził
Kazik, z tym, co z nim się wadził.
Z Krzyżakami zawarł pokój,
czas zyskując oraz spokój (...)*

FRAGMENT II (...) *U Wierzyńka na kolacji
podjął władców wielu nacji,
by pomiędzy zakąskami
móc się zająć problemami (...)*

FRAGMENT III (...) *Czech Janek,
co nam robił wstręty same,
do korony polskiej roszczeń
zrzekł się, tak go Kazik podszedł (...)*

Źródło: Wasowski G. PKP, czyli Poczet Królów Polskich, Warszawa 1997, s. 47 – 48.

ZADANIE XIII (0 – 4 p.) W KARCIE ODPOWIEDZI napisz, od którego wieku stolicą Polski były:

- Kraków,
- Warszawa.

Odpowiedz również na pytania:

1. Kto przeniósł stolicę Polski z Gniezna do Krakowa?
2. Kto przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy?

ZADANIE XIV (0 – 6 p.) Rozpoznaj poniższe mapki. Następnie do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednie wyrażenia z ramki umieszczone pod mapkami. **(Uwaga! Niektóre wyrażenia nie pasują!)**

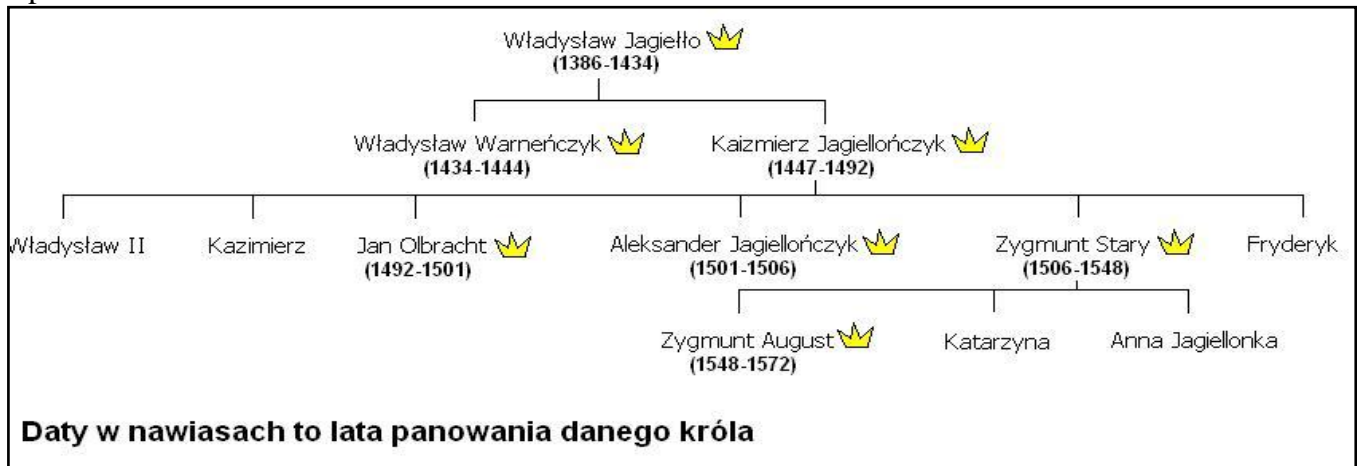
A	B
	
<p>Źródło: http://wlpaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1126</p>	<p>Źródło: http://wlpaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1201</p>

* Krewie * XVI * Władysława Jagiełły * Lublinie *
* Władysława Łokietka * XIV * Zygmunta II Augusta * XVII *

ZADANIE XV (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono wydarzenia z historii Polski i fakty z nimi związane, wśród których jedno nie pasuje. Rozpoznaj je i wpisz odpowiednio do KARTY ODPOWIEDZI.

WIELKA WOJNA Z ZAKONEM (XV wiek)	* bitwa pod Grunwaldem * obrona Głogowa * * oblężenie Malborka * pokój w Toruniu *
WOJNA TRZYNASTOLETνια (XV wiek)	* bitwa pod Chojnicami * bitwa na Zalewie Wiślanym * * pokój w Toruniu * bitwa pod Płowcami *
WOJNY Z ROSJĄ (XVII wiek)	* bitwa pod Pskowem * zajęcie Moskwy przez polskie wojska * * pokój w Polanowie * bitwa pod Kłuszynem *
WOJNY ZE SZWECJĄ (XVII wiek)	* bitwa pod Kircholmem * bitwa pod Poltawą * * rozejm w Sztumskiej Wsi * bitwa pod Oliwą *
WOJNY Z TURCJĄ (XVII wiek)	* zdobycie Kamieńca Podolskiego przez Turków * bitwa pod Cecorą * * bitwa pod Wiedniem * bitwa pod Warną *

ZADANIE XVI (0 – 6 p.) Przeanalizuj fragment drzewa genealogicznego dynastii Jagiellonów. Korzystając z informacji w nim zawartych i własnej wiedzy odpowiedz na pytania znajdujące się poniżej. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI.

Źródło: <http://pl.static.z-dn.net/files/dbd/8d4bd4d5effaed2b7d037c431d737544.jpg>

ZADANIE XVII (0 – 5 p.) Przeczytaj uważnie poniższe informacje, następnie przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz nazwę dokumentu, o którym mowa.

1. Dokument z X wieku zawierający informacje na temat granic i obszaru Polski.
2. Dokument z XII wieku, na mocy którego podzielono Polskę na dzielnice.
3. Dokument z XVI wieku określający zasady ustrojowe państwa polskiego, który podpisywali królowie elekcyjni.
4. Dokument z XVI wieku, na mocy którego powstała Rzeczpospolita Obojga Narodów.
5. Dokument z XVII wieku, w którym Polska zrezygnowała z władzy zwierzchniej nad Prusami Książęcymi.

ZADANIE XVIII (0 – 4 p.) W dziejach Polski istniały różne formacje wojskowe. Po przeczytaniu informacji wpisz przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI ich nazwy.

1. Piechota z XVI – XVIII wieku, tworzona z chłopów „wybrańców” z dóbr królewskich.
2. Powstała w XVI wieku, składała się z prywatnych jednostek pływających z załogą, które z upoważnienia władcy prowadziły działania wojenne przeciw flocie nieprzyjaciela.
3. Chłopska piechota z XVIII i XIX wieku, której bronią były kosy osadzone na sztorc.
4. Ciężkozbrojna jazda polska z XVI – XVIII wieku zaopatrzona w kopie, miecze, nosząca zbroje, do której u ramion dopięte były skrzydła.

ZADANIE XIX (0 – 4 p.) Rozpoznaj autorów poniższych powiedzeń umieszczonych w ramce i wpisz ich imiona i nazwiska przy odpowiedniej cyfrze w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. „Z samych panów zguba Polaków”.
2. „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie”.
3. „Prawdziwa cnota krytyk się nie boi”.
4. „Szkoda czasu i atłasu”.

* Stanisław Staszic * Ignacy Krasicki * * Stanisław August Poniatowski * Jan Zamoyski *
--

ZADANIE XX (0 – 5 p.) Poniżej znajdują się zdania dotyczące Ustawy Rządowej z dnia 3 maja 1791 roku. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowo prawda, jeśli uważasz, że zdanie jest prawdziwe lub słowo fałsz, jeśli uważasz, że zdanie nie jest prawdziwe.

1. Konstytucja wprowadzała dziedzicność tronu, znosiła wolną elekcję.
2. Sejm sprawował władzę prawodawczą i był wybierany na czteroletnią kadencję.
3. Konstytucja nadawała chłopom wolność osobistą oraz nietykalność osobistą i majątkową.
4. Konstytucja pozbawiała prawa do udziału w sejmikach szlacheckich tzw. gołoty szlacheckiej.
5. Konstytucja znosiła liberum veto.

KARTA ODPOWIEDZI UCZNIĄ

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Historii dla uczniów szkół podstawowych województwa kujawsko-pomorskiego – etap szkolny – data: 17. 10. 2018 r.

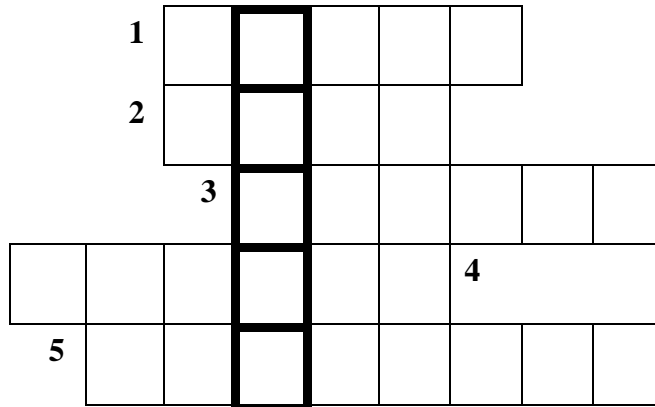
Kod ucznia: _____

Wynik: _____/100 pkt.

ZADANIE I (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE II (0 – 5 p.)

ZADANIE III (0 – 5 p.)

1. W którym wieku powstał ten zbiór praw?
.....

2. W którym miejscu Rzymu zostały wystawione tablice z wypisanymi prawami?
.....

3. Wyjaśnij, w jakim przypadku Rzymianin mógł popaść w niewolę?
.....

4. Wskaż z tekstu dwa przykłady na dowód tego, że przepisy prawa nie traktowały wszystkich równo.
.....
.....

ZADANIE IV (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE V (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE VI (0 – 5 p.)

1	2	3

W czasie trwania jakich wydarzeń powstały te zakony?

.....
 Który z zakonów został rozwiązany z inicjatywy króla Francji Filipa IV Pięknego?

ZADANIE VII (0 – 4 p.)

1.	Wyprawy Krzysztofa Kolumba miały miejsce:	
2.	Krzysztof Kolumb umierał przekonany, że:	
3.	Statek widoczny na ilustracji A to:	
4.	Trasę wyprawy Kolumba przedstawia mapa na ilustracji:	

ZADANIE VIII (0 – 5 p.)

OJCIEC	SYN	WNUK

ZADANIE IX (0 – 6 p.)

ŚWIĘTO	ROK	WYDARZENIE	UPLÝW CZASU
14 lipca			
4 lipca			

ZADANIE X (0 – 6 p.)

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ZADANIE XI (0 – 4 p.)

1. Wypisz imiona (i przydomki) władców, o których mowa w tekście:

.....

2. Podaj nazwę grodu, w którym doszło do spotkania:

.....

3. Ile lat później miała miejsce prawdziwa koronacja?

.....

ZADANIE XII (0 – 6 p.)

	ROK WYDARZENIA	MIASTO
FRAGMENT I		
FRAGMENT II		
FRAGMENT III		

ZADANIE XIII (0 – 4 p.)

Kraków był stolicą Polski od wieku

Warszawa była stolicą Polski od wieku

1. Stolicę Polski z Gniezna do Krakowa przeniósł
2. Stolicę z Krakowa do Warszawy przeniósł

ZADANIE XIV (0 – 6 p.)

	MAPA PRZEDSTAWIA PAŃSTWO POLSKIE	
	A	B
w wieku		
za panowania		
po podpisaniu unii		

ZADANIE XV (0 – 5 p.)

	WYDARZENIE
WIELKA WOJNA Z ZAKONEM (XV wiek)	
WOJNA TRZYNASTOLETNIA (XV wiek)	
WOJNY Z ROSJĄ (XVII wiek)	
WOJNY ZE SZWECJĄ (XVII wiek)	
WOJNY Z TURCJĄ (XVII wiek)	

ZADANIE XVI (0 – 6 p.)

- Który z władców rządził Polską najdłużej?
.....
- Który z władców rządził Polską najkrócej?
.....
- Wypisz dwóch z trzech synów Kazimierza Jagiellończyka było królami Polski.
.....
- Który z władców zasiadł na tronie w wieku 10 lat?
.....
- Który z władców został koronowany na króla za panowania swojego ojca?
.....

ZADANIE XVII (0 – 5 p.)

-
-
-
-
-

ZADANIE XVIII (0 – 4 p.)

1.
2.
3.
4.

ZADANIE XIX (0 – 4 p.)

1.
2.
3.
4.

ZADANIE XX (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.